

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Redactioneel (bij het themanummer bestuurswetgeving)

Voermans, W.J.M.

Citation

Voermans, W. J. M. (2008). Redactioneel (bij het themanummer bestuurswetgeving). *Regelmaat: Kwartaalblad Voor Wetgevingsvraagstukken*, 24(3), 67-68. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/13086>

Version: Not Applicable (or Unknown)
License: [Leiden University Non-exclusive license](#)
Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/13086>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

RegelMaat

Redacteuren: mr. M.M. den Boer, mr. T.C. Borman, prof. dr. L.F.M. Verhey (voorzitter), prof. dr. B. Hessel, mr. drs. P. Houweling, prof. dr. W.J.M. Voermans en mr. H.M.B. Breunese (tevens redactiesecretaris).

Medewerkers rubrieken: mr. T.C. Borman (Het ambacht), prof. dr. W.J. Witteveen (Nomoi) en prof. dr. W.J.M. Voermans (Objets trouvés).

Redactiesecretariaat: mr. H.M.B. Breunese, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag, tel. (070) 426 76 71.

Aanwijzing voor auteurs: een auteur die een bijdrage voor dit tijdschrift aanlevert, geeft de uitgever tevens een niet-exclusief recht de bijdrage geheel of gedeeltelijk op te nemen in de door Boom Juridische uitgevers (al dan niet in samenwerking met derden) geëxploiteerde database(s).

Citeerwijze: *RegelMaat* 2008, p. ...

Alle artikelen in *RegelMaat* zijn op persoonlijke titel geschreven, tenzij nadrukkelijk anders vermeld.

Inhoudsopgave

Redactioneel <i>W.J.M. Voermans</i>	67
Beroep tegen bestuurswetgeving: een tussenpositie <i>W. Konijnenbelt</i>	69
Bestuurswetgeving en haar alternatieven: een verkenning van beleidsregels, algemene voorwaarden van de overheid en normalisatienormen als prototypen <i>F.J. van Ommeren</i>	74
Wijken voor orde: over nieuwe geboden en verboden <i>J.G. Brouwer & A.E. Schilder</i>	88
Het ambacht: Jaar of jaren? <i>T.C. Borman</i>	102
Nomoi: Plato en de regelzucht <i>W.J. Witteveen</i>	105

Redactioneel

Het is dit jaar precies twintig jaar geleden dat Ron van Male zijn proefschrift *Rechter en bestuurswetgeving* verdedigde aan de Katholieke Universiteit Brabant. Hij ging in zijn studie – aan de hand van een rechtsvergelijkende analyse – na of er steekhoudende redenen bestaan om het vernietigingsberoep bij de bestuursrechter te beperken tot niet-regelgevende besluiten. Dat was en is immers nog het uitgangspunt van het bestuursrechtelijke bezwaar- en beroepsysteem in Nederland. Van Male kwam – om een variëteit van redenen – tot de slotsom dat er eigenlijk geen goede grond meer bestaat om rechtstreeks bestuursrechtelijk beroep uit te sluiten. Dat heeft de wetgever lang aan het twijfelen gebracht. Wie de heen-en-weerkaravaan van de lotgevallen van artikel 8:2 van Algemene wet bestuursrecht (Awb) kent, zal dat kunnen beamen.

Het proefschrift van Van Male was niet alleen om reden van het vraagstuk van de al dan niet beroepbaarheid van algemeen verbindende voorschriften interessant. Het was ook een van de eerste proefschriften dat het verschijnsel bestuurswetgeving centraal stelde, nadat dat al eerder was geproblematiseerd in de preadviezen van Van Buuren en Polak voor de Nederlandse Juristen-Vereniging, die in 1978 waren gewijd aan het fenomeen van de onrechtmatige wetgeving.

In Nederland zijn we zeer vertrouwd met wetgeving die afkomstig is van bestuursorganen. Dat geeft flexibiliteit en bestuurlijke slagkracht. Het gemis aan democratische inbreng nemen we daarbij al jarenlang graag – zo lijkt het – op de koop toe. Het ontbreken van bestuurlijke rechtsbescherming tegen de regels die zonder medewerking van de volksvertegenwoordiging, en zonder advies van de Raad van State, worden vastgesteld, lijkt steeds minder omstreden te worden. Een

duidelijke blijk van het grote vertrouwen dat ons stelsel stelt in het bestuur.

In deze aflevering van *RegelMaat* willen we na twintig jaar het verschijnsel bestuurswetgeving toch nog een keer centraal stellen. In dit nummer wordt voor de drie perspectieven naar bestuurswetgeving gekeken. Als openingsgambiet voor dit nummer neemt Konijnenbelt ons terug naar de klassieke discussie over de vraag: moet er nu wel of geen rechtstreeks bestuursrechtelijk vernietigingsberoep mogelijk zijn tegen algemeen verbindende voorschriften? Hij stelt een originele ‘derde weg’ voor die uitkomst zou kunnen bieden voor de elkaar in evenwicht houdende posities in dit debat. Hij stelt voor alleen rechtstreeks beroep mogelijk te maken tegen die algemeen verbindende voorschriften waarover de Raad van State niet heeft geadviseerd. Een voorstel dat ook bijval vindt in de bijdrage van de tweede scribent, Van Ommeren.

Van Ommeren bespreekt in zijn bijdrage van dit nummer bestuurswetgeving als een van de mogelijke oorzaken voor het ontstaan van regeldruk. In zijn bijdrage bekijkt hij welke alternatieven er bestaan voor bestuurswetgeving, en bespreekt de daaraan verbonden voor- en nadelen.

De laatste decennia stelt het bestuur niet alleen zelf steeds meer regels, er worden ook steeds meer regels gemaakt die ten doel hebben de slagkracht van het bestuur te vergroten. Brouwer en Schilder bespreken in hun bijdrage deze bijzondere vorm van wetgeving voor het bestuur die de laatste jaren een vlucht heeft genomen. De vraag is of al de instrumenten die de wetgever hier aanreikt, voldoende in overeenstemming zijn met het recht en ook doel treffen. Burgemeesters blijken de laatste jaren zelfs aarzelingen te

hebben bij het gebruik van het arsenaal van bevoegdheden dat hun door de wetgever wordt aangeboden.

Als we aan de hand van de bijdragen in dit nummer de maat opmaken, dan ziet het er naar uit dat – oordelend aan de hand van de door Van Male in het leven geroepen categorie bestuurswetgeving – het vertrouwen in het bestuur de afgelopen twintig jaar alleen maar lijkt te zijn gegroeid. Rechtstreeks beroep tegen bestuurswetgeving, grotere democratische controle erop of systematischer aandacht voor en waakzaamheid tegen de stapeling van bestuurlijke bevoegd-

heden waarmee bestuursorganen in kunnen grijpen, lijken als agendapunten steeds minder aandacht te krijgen. Het worden langzamerhand – zo lijkt het – non-discussies. Dat komt ook tot uitdrukking in bijvoorbeeld het ontwerp voor de Wet aanpassing bestuursprocesrecht, dat zonder veel nadere discussie voorstelt artikel 8:2 Awb onverkort te handhaven.

We hopen met dit nummer hernieuwde aandacht voor het verschijnsel bestuurswetgeving aan te wakkeren. In alle geval hopen we veel leesplezier te bezorgen.